

Vote sur la motion 1

De Vott ass op. Mir kommen elo zu de Procuratiounen ... Ass et net gaang?

Plusieurs voix | Neel!

Mme Djuna Bernard, Présidente de séance | Ok.

(Brouhaha général)

Ech maachen de Vott op.

(Hilarité)

Jo, jo, ech hunn et verstan. A, voilà!

(Hilarité)

Da kënt Der elo ofstëmmen. D'Procuratiounen. Et ass déi éischte Kéier, dass ech dann e Vott hei presi-
diéieren. Dir gesitt, dat fonctionéiert ganz gutt bis elo.

(Hilarité)

Mme Diane Adehm (CSV) | Elo nach richtig zielen.

Mme Djuna Bernard, Présidente de séance | Genau, elo muss ech nach richtig zielen. Merci, Madamm Adehm, dat wäert ech nach hikiréien.

D'Motioun ass ofgeleent mat 56 Nee-Stëmmen, 3 Jo-Stëmmen a kenger Abstentioun.

Résultat définitif après redressement : la motion 1 est rejetée par 2 voix pour et 58 voix contre.

Ont voté oui : Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Ont voté non : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen (par M. Marc Lies), Paul Galles (par M. Claude Wiseler), Léon Gloden (par Mme Martine Hansen), Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo (par M. Jean-Paul Schaaf), Mme Octavie Modert (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), M. Laurent Mosar (par Mme Diane Adehm), Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Jean-Marie Halsdorf), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen (par M. Gilles Baum), Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. Max Hahn) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz (par Mme Cécile Hemmen), M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton (par M. Dan Biancalana), Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo (par Mme Lydia Mutsch), Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber (par M. Yves Cruchten) ;

Mme Semiray Ahmedova (par M. Marc Hansen), M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;

MM. Jeff Engelen (par M. Fred Keup), Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement (par M. Marc Goergen) et Marc Goergen.

Motion 2

An da komme mer elo zur zweeter Motioun.

Wie wëllt sech dozou zu Wuert mellen? Déi ass schonn? A, ok.

Vote sur la motion 2

Da komme mer och hei zum Vott. An dann zu de Procuratiounen.

An dës Motioun ass mat 57 Nee-Stëmmen zu 52 Jo-Stëmmen bei kenger Abstentioun och ofgeleent ginn.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Si mer zu 109?

(Hilarité)

Mme Djuna Bernard, Présidente de séance | Hunn ech dat da falsch gelies?

(Brouhaha)

52 Nee-Stëmmen, bon, ech gesinn et elo net méi viru-
mer. 57 Nee-Stëmmen an 2 Jo-Stëmmen, entschël-
legt.

*Résultat définitif après redressement : la motion 2 est reje-
tée par 2 voix pour et 58 voix contre.*

Ont voté oui : Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Ont voté non : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), Paul Galles (par M. Marc Lies), Léon Gloden (par M. Jean-Marie Halsdorf), Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo (par M. Jean-Paul Schaaf), Mme Octavie Modert (par Mme Martine Hansen), M. Laurent Mosar (par Mme Diane Adehm), Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Gilles Roth), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen (par M. Gilles Baum), Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. Gusty Graas) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz (par Mme Cécile Hemmen), M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton (par M. Dan Biancalana), Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo (par Mme Lydia Mutsch), Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber (par M. Yves Cruchten) ;

Mme Semiray Ahmedova (par Mme Josée Lorsché), M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;

MM. Jeff Engelen (par M. Fred Keup), Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement (par M. Marc Goergen) et Marc Goergen.

(Hilarité)

Et war e laangen Dag bis elo.

10. 7868 – Projet de loi modifiant la loi modifiée du 15 décembre 2020 relative au climat

Sou, an da komme mer elo zum nächste Projet de loi 7841 concernant la gestion de la sécurité ..., a nee, dat ass net deen, entschëllegt.

(Hilarité)

Une voix | Den Här President huet Iech schéin uge-
schmiert, hein?

Mme Djuna Bernard, Présidente de séance | Voilà, hei hu mer en, entschëllegt. Ech muss hei Uerdnung an den Dossier kréien, deen ech kritt hunn.

Mir kommen elo zum nächste Projet de loi um Ordre du jour, de Projet de loi 7868, eng Ofännerung vum Gesetz iwwert d'Klima. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht an deemno och follgendermoossen opgedeelt.

D'Wuert huet elo de Rapporteur vun dësem Projet de loi, den honorabelen Här François Benoy. Här Benoy, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de l'Environnement, du Climat, de l'Énergie et de l'Aménagement du territoire

M. François Benoy (déi gréng), rapporteur | Villmools merci, Madamm Presidentin. Mam Klimaschutzgesetz vum 15. Dezember 2021 (veuillez lire: 2020) huet Lëtzebuerg de gesetzleche Kader fir Klimaschutz um Wee an d'Klimaneutralitéit geschaf. Haut wëssen nach méi Leit wéi deemools, wéi wichteg dee Kader fir d'Lëtzeburger Klimapolitik ass, dee Reduktiounsziler fixéiert, déi néideg Instrumenter schafft an déi verschidde Secteure verantwortliséiert, fir Klimaschutz ze maachen, awer och fir méi onofhängeg vun de fossillen Energien ze ginn.

(Brouhaha et coups de cloche de la présidence)

Mme Djuna Bernard, Présidente de séance | Just de Rapporteur huet d'Wuert, wannechgelift. Merci.

M. François Benoy (déi gréng), rapporteur | De Gesetzesprojet 7868 modifizéiert d'Klimaschutzgesetz op e puer klengen technesche Punkten, nodeems d'Europäesch Kommissioun e puer kleng Remarque formuléiert huet par rapport zur Transpositioun vun der Direktiv 2018/410 vum 14. Mäerz 2018 iwwert d'Ännerung vun der Direktiv 2003/87/EG zur Ennerstëtzung vu käschteneffizienten Emissiounsreduktiounen a Förderung vun Investitiounen mat weineg CO₂-Ausstouss.

Dës Direktiv huet notament verschidden Ännerungen am europäeschen Emissiounshandel, méi prezis der Phas 4, gemaach, em déi et bei dësem Gesetzesprojet och geet.

D'Europäesch Kommissioun huet ons Transpositioun gekuckt an ons op e puer Punkten opmierksam gemaach:

D'Gesetz misst prezisiéieren, dass e Fënnfjoreszyklus gëllt bei der Kommunikatioun un d'Kommissioun vun der nationaler Lëscht vun den Installatiounen, déi ënnert den Emissiounshandel falen. Dëst passe mir un an integréieren och nach déi aner Elementer aus dem Artikel 1 Paragraph 17 vun der Direktiv, wou prezisiéiert gëtt, wat an der Lëscht muss drastoen. Ech ginn duerno beim Avis vum Staatsrot am Detail dodrop an.

D'Kommissioun huet awer och bemierkt, dass mir an onsem Artikel 32 virgesinn haten, dass Emissiounskreditter, déi et ënnert dem Kyoto-Protokoll gouf, kënnen ugerechent ginn. Dat ass awer net méi de Fall an der Phas 4 vum Emissiounshandel. Dësen Artikel gëtt mam Gesetzesprojet abrogéiert.

Et gëtt dann awer och dervu profitéiert, fir e puer kleng Erreur-matériellen ze verbesseren. En Datum am Gesetz war falsch, nämlech dass de Reglement d'sektorieell Ziler bis Enn 2030 festleet an net bis Enn 2029. An da gëtt och nach d'Numerotatioun an der Annex korrigéiert.

A sengem Avis vum 22. Februar 2022 gëtt de Staatsrot säin Accord zum Text, ma constatéiert awer, dass de proposéierten Text net all d'Elementer vum Artikel 1 Paragraph 17 iwwerhëlt. Et géifen nämlech Dispositiounen feelen par rapport zu den Informatiounen, déi an der Lëscht misste beinhalt sinn, wéi och e Saz, dass de Minister nëmme gratis Emissiounsquoten un Installatiounen ka ginn, fir déi déi Informatiounen och weidergereecht gi sinn.

De Staatsrot freet, dass mer, wa mir den Text esou bäibehalen, bei der Kommissioun nofroen, ob déi inkomplett Transpositioun vun deem Paragraph duergéet. Fir d'Ännerung vum Staatsrot gerecht ze ginn, hu mir de Paragraph 17 komplett transposéiert, esou wéi et an der Direktiv steet.

De Staatsrot huet iwwerdeems festgestallt, dass e falsche Renvoi misst verbessert ginn. Dofir hu mir en zousätzlechen Artikel agefüügt an de Staatsrot an

engem Bréif doriwwer informéiert. Hie war d'accord, huet awer eng aner Formulatioun vum Artikel proposéiert, déi mir iwwerholl hunn.

D'Ëmweltministesch Carole Dieschbourg huet den Text de 4. August zejoert deposéiert. Mir hunn d'Gesetz de 7. Mäerz an der Kommissioun duerchgeholl an ech gouf och dunn zum Rapporteur ernannt. De Rapport hu mir den 23. Mäerz ugeholl.

Fir weider Detailer verweisen ech op mäi schrëftleche Rapport an ech ginn den Accord vun der grénger Fraktioun.

Une voix | Très bien!

Mme Djuna Bernard, Présidente de séance | Villmools Merci, Här Rapporteur.

An als éischte Riedner ass den honorabelen Här Jean-Paul Schaaf agedroen. Här Schaaf, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

M. Jean-Paul Schaaf (CSV) | Also ech wëll just op dëser Plaz dem Rapporteur villmools Merci soe fir säin explizite Rapport. Ech mengen, méi ass dozou net ze soen. Ech ginn d'Zoustëmmung vun der CSV-Fraktioun.

Une voix | Très bien!

Mme Djuna Bernard, Présidente de séance | Merci, Här Schaaf. Als nächste Riedner ass den Här Max Hahn agedroen.

M. Max Hahn (DP) | Wann den Här Schaaf scho mengt, dass alles gesot wier, dann ass dat wuel esou.

Plusieurs voix | A!

M. Max Hahn (DP) | Deemno géif ech et och dann dobäi beloossen, just dem Rapporteur Merci ze soen an den Accord vun der Demokratescher Partei ze ginn.

Une voix | Très bien!

Mme Djuna Bernard, Présidente de séance | Déi nächst agedroe Riednerin ass d'Madamm Cécile Hemmen.

Mme Cécile Hemmen (LSAP) | Jo, merci, Madamm Presidentin. Ech géif just soen: Idem fir d'LSAP. Merci.

Une voix | Très bien!

Mme Djuna Bernard, Présidente de séance | Merci, Madamm Hemmen. Als nächsten agedroene Riedner ass den Här Fred Keup agedroen.

M. Fred Keup (ADR) | Merci, Madamm Presidentin. Och merci un de Rapporteur. A mir ginn eisen Accord. Merci.

Mme Djuna Bernard, Présidente de séance | Den nächsten agedroene Riedner ass de Marc Goergen. Här Marc Goergen, Dir hutt d'Wuert.

M. Marc Goergen (Piraten) | Merci. Och d'selwecht hei: Mir ginn den Accord.

Mme Djuna Bernard, Présidente de séance | Villmools merci. An dann hätt elo d'Regierung d'Wuert.

Une voix | déi Lénk!

Mme Djuna Bernard, Présidente de séance | Vun deene Lénke steet hei keen op menger Lëscht, nee.

Voilà, dann ass et un der Regierung.

Prise de position du Gouvernement

M. Claude Turmes, Ministre de l'Environnement, du Climat et du Développement durable | Ech wäert Iech elo keng zwou Stonne Ried heiriwwer halen. Merci, Här Benoy, fir de Rapport. Dat hei si jo technesch Ännerungen a merci, dass se esou breet gedroe ginn.

Mme Djuna Bernard, Présidente de séance | Den Här Rapporteur. Här Benoy, Dir frot d'Wuert.

M. François Benoy (déi gréng), rapporteur | Jo, ech wollt just soen, ech hunn a mengem Rapport elo grad en Datum falsch gelies, nämlech dass ... D'Klimaschutzgesetz ass wuelverstanen – et ass mer schonn opgefall, wéi ech do stoung, mee ech hunn et dunn awer falsch virgelies –, d'Klimaschutzgesetz ass aus dem Joer 2020 an net aus dem Joer 2021.

Mme Djuna Bernard, Présidente de séance | Merci fir dës Rektifikatioun, Här Benoy.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7868. Den Text steet am Document parlementaire 7868³.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7868

An d'Ofstëmmen fänkt un. Mir kommen elo zum Vote par procuration. An de Vott ass heimadder ofgeschloss.

An dëst Gesetz ass ugeholl mat 58 Jo-Stëmmen, kenger Nee-Stëmm an 2 Abstentionen.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen (par M. Marc Lies), Paul Galles (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), Léon Gloden (par M. Jean-Paul Schaaf), Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo (par M. Claude Wiseler), Mme Octavie Modert (par M. Max Hengel), M. Laurent Mosar (par Mme Diane Adehm), Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Jean-Marie Halsdorf), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen (par M. André Bauler), Gusti Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, M. Pim Knäff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. Max Hahn) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz (par Mme Francine Closener), M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton (par Mme Cécile Hemmen), Francine Closener, MM. Yves Cruchten (par M. Dan Biancalana), Mars Di Bartolomeo (par Mme Lydia Mutsch), Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber (par M. Dan Kersch) ;

Mme Semiray Ahmedova (par Mme Josée Lorsché), M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;

MM. Jeff Engelen (par M. Fred Keup), Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement (par M. Marc Goergen) et Marc Goergen.

Se sont abstenues : Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Villmools merci. An Dir gesitt, mir rodéieren eis hei wonnerbar an, lues awer sécher. Ech kéint elo nach dee ganzen Owend weidermaachen.

11. 7980 – Projet de loi portant prise en charge par l'État des frais engendrés par l'utilisation des réseaux de distribution de gaz naturel

Mee mir kommen dann elo zu deem leschte Gesetz vun haut: Um Ordre du jour ass de Projet de loi 7980 iwwert d'Prise en charge duerch de Staat vun den Netzkäschte vum Gas. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht. Et hu sech schonn ageschriwwen den Här Jean-Paul Schaaf, den Här Max Hahn,

d'Madamm Cécile Hemmen, den Här Fred Keup, d'Myriam Cecchetti an de Marc Goergen.

D'Wuert huet elo d'Rapporteuse vum Projet de loi, déi honorabel Madamm Jessie Thill. Madamm Thill, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de l'Environnement, du Climat, de l'Énergie et de l'Aménagement du territoire

Mme Jessie Thill (déi gréng), rapportrice | Madamm Presidentin, Här Minister, léif Kolleeginnen a Kolleegen, d'Energiepräisser sinn an de leschte Méint massiv eropgaangen, besonnesch beim Gas, wat sech ëmmer méi op d'Liewe vun der Bevëlkerung auswirkt. Effektiv sinn d'Präisser vum Gas um Grousshandelsmarché ganz héich.

Virun der Pandemie ware mir nach bei 20 Euro pro Megawatt/heure. Dunn, während dem Summer 2020, wéi d'Demande wéinst de Confinement ganz kleng war, louche mir bei 5 Euro pro Megawatt/heure.

Mat der Erhuelung vun der Weltwirtschaft ab Ufank 2021 ass d'Demande no Äerdgas esou eropgaang, dass d'Offer net konnt mathalen, wat zur Folleg hat, dass Drock op d'Energiepräisser am Allgemengen an am Besonneschen op de Gas opgebaut gouf. Derbäi muss ee soen, dass déi russesch Gasexporter an Europa säit Ufank 2021 réckleefeg waren, wat zousätzlech Drock op d'Präisser vum Grousshandelsmarché gemaach huet, esou dass mir Enn 2021 bei iwwer 150 Euro pro Megawatt/heure louchen.

Ufank 2022 huet sech dës Entwécklung liicht verännert an d'Präisser sinn erëm op 60 bis 100 Euro pro Megawatt/heure gefall. Nom Afall vu Russland an d'Ukrain sinn d'Präisser erëm an d'Luucht geschoss a louchen zäitweis bei iwwer 300 Euro pro Megawatt/heure, also 15-mol méi héich wéi den übleche Präisniveau virun der Pandemie.

Generell schwanken d'Präisser um Grousshandelsmarché fir Gas an de leschten dräi Joer ganz staark an et deit sech un, dass d'Marchépräisser 2022 op engem héijem Niveau bliwen, a méiglecherweis och 2023. Dohier ass den Ustig vun de Gastariffer fir den Ennverbraucher onvermeidlech, och wann d'Erhéijung manner héich ausfällt wéi den Ustig vun de Präisser um Grousshandelsmarché selwer.

Als Reaktioun op dës Präisentwécklung huet d'Regierung den 28. Februar 2022 eng Rei Moosnamen am Kader vun engem Mesurëpak annoncéiert, dee sech virun allem u Menagé riicht, déi besonnesch staark vun den Energiepräisser betraff sinn: eng Energieprimm fir Menagé mat niddregem Akommes, d'Stabiliséierung vum Stroumpräis, de Renforcement vun der finanzieller Ënnerstëtzung fir d'Renovatioun vu Gebaier, der PRIME House, d'Promotioun vun op erneierbaren Energie baséierenden Heizsystemer, nohaltig Mobilitéit, d'Produktioun vun erneierbaren Energien an elo mat dësem Projet de loi d'Iwwerhuele vun den Netzkäschte vum Gaspräis.

Doduerch dass de Staat 100 % vun dëse Käschten iwwerhëlt, senkt sech also d'Rechnung vum Ennverbraucher, soudatt bal d'Hallschent vum Ustig vun der Energiekomponente vun 2020 bis 2022 ausgeglach gëtt. Dës Moosnam ziilt soumat dorop of, dass den integréierte Gaspräis trotz der Entwécklung vum Marchéspräis fir den Haushaltsclient erschwénglech bleift.

D'Netznotzungsgebühren, déi vum Régulateur, dem ILR kontrolléiert a geneemegt ginn, beinhalten d'Käschte fir den Transport an d'Verdeelung vum Gas vun der Produktiounssite bis zum Ennclient an erméiglechen dem Netzbedreier esou, seng Käschten ze decken.

Als kleng Erënnerung, de Gaspräis setzt sech aus dräi Hauptkomponenten zesummen: d'Energiekomponent,